Σύστημα Achenbach για Εμπειρικά Βασισμένη Αξιολόγηση (ΣΑΕΒΑ)

Παρουσίαση των εργαλείων

Κιπριτσή Ειρήνη, *Εκπαιδευτικός ΠΕ , Σχολική Ψυχολόγος MSc, Υ. Διδ. ΠΤΔΕ ΔΠΘ*

Δομή παρουσίασης

- Περιγραφή των ερωτηματολογίων ΑΣΕΒΑ
- Βαθμολόγηση των εργαλείων
- Ανάλυση των αποτελεσμάτων
- Πρακτική εφαρμογή των εργαλείων του ΣΑΕΒΑ στον εκπαιδευτικό χώρο

Περιγραφή των εργαλείων του ΣΑΕΒΑ (1)

- **Σ**ύστημα **A**chenbach για **Ε**μπειρικά **Β**ασισμένη **Α**ξιολόγηση

- Σταθμισμένα εργαλεία
- Αξιολόγηση των *ικανοτήτων*, της *προσαρμοστικής λειτουργικότητας* των παιδιών και των *προβλημάτων συμπεριφοράς*
- Συλλογή δεδομένων από πολλαπλές πηγές πληροφόρησης (γονείς/κηδεμόνες, εφήβους και εκπαιδευτικούς)
- Διάρκεια χορήγησης 15 – 20 λεπτά
- Χωρίς πολύπλοκες οδηγίες συμπλήρωσης
- Βαθμολόγηση με το χέρι και ηλεκτρονικά
- Εναρμονισμένες με το DSM – IV κλίμακες

Περιγραφή των εργαλείων του ΣΑΕΒΑ (2)

- Ερωτηματολόγιο για Γονείς για τις ηλικίες 6 – 18 ετών (Child Behavior Checklist/6-18 – CBCL/6-18)
- Ερωτηματολόγιο για Εφήβους (Youth Self-Report/11-18 – YSR/11-18)
- Ερωτηματολόγιο για Εκπαιδευτικούς (Teacher’s Report Form – TRF)

Ερωτηματολόγιο για Γονείς για τις ηλικίες 6-18 (Child Behavior Checklist/6-18 – CBCL/6-18)

- Συμπληρώνεται από τους γονείς/κηδεμόνες του μαθητή
- 120 ερωτήσεις
- **Περιλαμβάνει:**
  - ✓Δημογραφικές πληροφορίες (όνομα του παιδιού, σχέση με αξιολογητή, επάγγελμα γονέα)
  - ✓Ικανότητες του παιδιού (σπορ και αγαπημένες δραστηριότητες, αριθμός φίλων, σχέση με αδέρφια, επίδοση στα μαθήματα) και ανοιχτές ερωτήσεις για τυχόν ασθένειες ή αναπηρίες
  - ✓Συναισθηματικά και κοινωνικά προβλήματα, προβλήματα συμπεριφοράς
- Ανοιχτές ερωτήσεις
- Βαθμολογία κάθε ερώτησης με κλίμακα Likert type 0 – 2 (0 = *αυτό δεν ταιριάζει στο παιδί*, 1 = *ταιριάζει κάπως ή μερικές φορές*, 2 = *ταιριάζει πολύ ή πολύ συχνά*)

Ερωτηματολόγιο για Γονείς για τις ηλικίες 6-18 (Child Behavior Checklist/6-18 – CBCL/6-18) (2)

- **Αξιολογεί**:

✓ Δραστηριότητες

✓ Κοινωνική ζωή

✓ Σχολική ζωή

✓ Εσωτερικευμένα προβλήματα (άγχος/κατάθλιψη, απόσυρση/κατάθλιψη, σωματικές ενοχλήσεις)

✓ Εξωτερικευμένα προβλήματα (παραβίαση των κανόνων, προβλήματα προσοχής, προβλήματα σκέψης, επιθετική συμπεριφορά, κοινωνικά προβλήματα)

Ερωτηματολόγιο για Εφήβους
(Youth Self-Report/11-18 - – YSR/11-18)

- Συμπληρώνεται από εφήβους
- 120 ερωτήσεις
- **Περιλαμβάνει:**
  - ✓ Δημογραφικές πληροφορίες (όνομα του παιδιού, σχέση με αξιολογητή, επάγγελμα γονέα)
  - ✓ Ικανότητες του παιδιού (σπορ και αγαπημένες δραστηριότητες, αριθμός φίλων, σχέση με αδέρφια, επίδοση στα μαθήματα) & ανοιχτές ερωτήσεις για τυχόν ασθένειες ή αναπηρίες)
  - ✓ Συναισθηματικά & κοινωνικά προβλήματα, προβλήματα συμπεριφοράς
- Ανοιχτές ερωτήσεις
- Βαθμολογία κάθε ερώτησης με κλίμακα Likert type 0 – 2 (0 = *αυτό δεν ταιριάζει στο παιδί*, 1 = *ταιριάζει κάπως ή μερικές φορές*, 2 = *ταιριάζει πολύ ή πολύ συχνά*)
- Κοινωνικά επιθυμητές συμπεριφορές (εκθέτης b)

Ερωτηματολόγιο για Εφήβους
(Youth Self-Report/11-18 - – YSR/11-18) (2)

- **Αξιολογεί**:

✓ Δραστηριότητες

✓ Κοινωνική ζωή

✓ Εσωτερικευμένα προβλήματα (άγχος/κατάθλιψη, απόσυρση/κατάθλιψη, σωματικές ενοχλήσεις)

✓ Εξωτερικευμένα προβλήματα (παραβίαση των κανόνων, προβλήματα προσοχής, προβλήματα σκέψης, επιθετική συμπεριφορά, κοινωνικά προβλήματα)

Ερωτηματολόγιο για Εκπαιδευτικούς (Teacher’s Report Form – TRF)

- Συμπληρώνεται από εκπαιδευτικούς ή άλλα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού
- Σύγκριση αναφοράς διαφορετικών εκπαιδευτικών (& με το CBCL & YSR)
- **Περιλαμβάνει:**
  - ✓ Δημογραφικές πληροφορίες (όνομα του παιδιού, ιδιότητα αξιολογητή, χρόνος που γνωρίζει τον μαθητή, πληροφορίες σχετικά με τη σχολική φοίτηση του μαθητή κτλ.)
  - ✓ Επίδοση στα μαθήματα & χαρακτηριστικά προσαρμοστικότητας (π.χ. *πόσο σκληρά εργάζεσαι;*)
  - ✓ Ικανότητες του παιδιού (τωρινή επίδοση στα μαθήματα, τυχόν ασθένειες ή αναπηρίες, θετικά χαρακτηριστικά)
  - ✓ Συναισθηματικά & κοινωνικά προβλήματα, προβλήματα συμπεριφοράς
- Ανοιχτές ερωτήσεις
- Βαθμολογία κάθε ερώτησης με κλίμακα Likert type 0-2 (0 = *αυτό δεν ταιριάζει στο παιδί*, 1 = *ταιριάζει κάπως ή μερικές φορές*, 2 = *ταιριάζει πολύ ή πολύ συχνά*)
- Προβλήματα διαγωγής και κατάθλιψης (εκθέτης b)

Ερωτηματολόγιο για Εκπαιδευτικούς (Teacher’s Report Form – TRF) (2)

- **Αξιολογεί**:

✓ Σχολική ζωή

✓ Εσωτερικευμένα προβλήματα (άγχος/κατάθλιψη, απόσυρση/κατάθλιψη, σωματικές ενοχλήσεις)

✓ Εξωτερικευμένα προβλήματα (παραβίαση των κανόνων, προβλήματα προσοχής, προβλήματα σκέψης, επιθετική συμπεριφορά, κοινωνικά προβλήματα)

Βαθμολόγηση των εργαλείων ΣΑΕΒΑ

- Οι βαθμολογίες των στοιχείων και των κλιμάκων (*προφίλ του παιδιού*) καταγράφονται σε ειδικά διαγράμματα.
- Ξεχωριστό έντυπο για το προφίλ του CBLCL και του TRF για τα αγόρια και τα κορίτσια με διαφορετικές νόρμες για τα αγόρια και τα κορίτσια.
- Οι νόρμες του YSR εμφανίζονται στο ίδιο προφίλ και για τα δύο φύλα.
- Οι αρχικοί βαθμοί μετατρέπονται σε σταθμισμένες Τ-τιμές & εκατοστιαίες τιμές
- Κλινικό, οριακό και φυσιολογικό φάσμα τιμών
- Προφίλ συνδρόμων
- Υπολογίζονται συνολικά 11 δείκτες (οκτώ για τα επιμέρους σύνδρομα, δύο για την εσωτερίκευση-εξωτερίκευση και ένας συνολικός)

Εκατοστιαίες θέσεις

Φυσιολογικό φάσμα

Οριακό φάσμα

Κλινικό φάσμα

Τιμές Τ

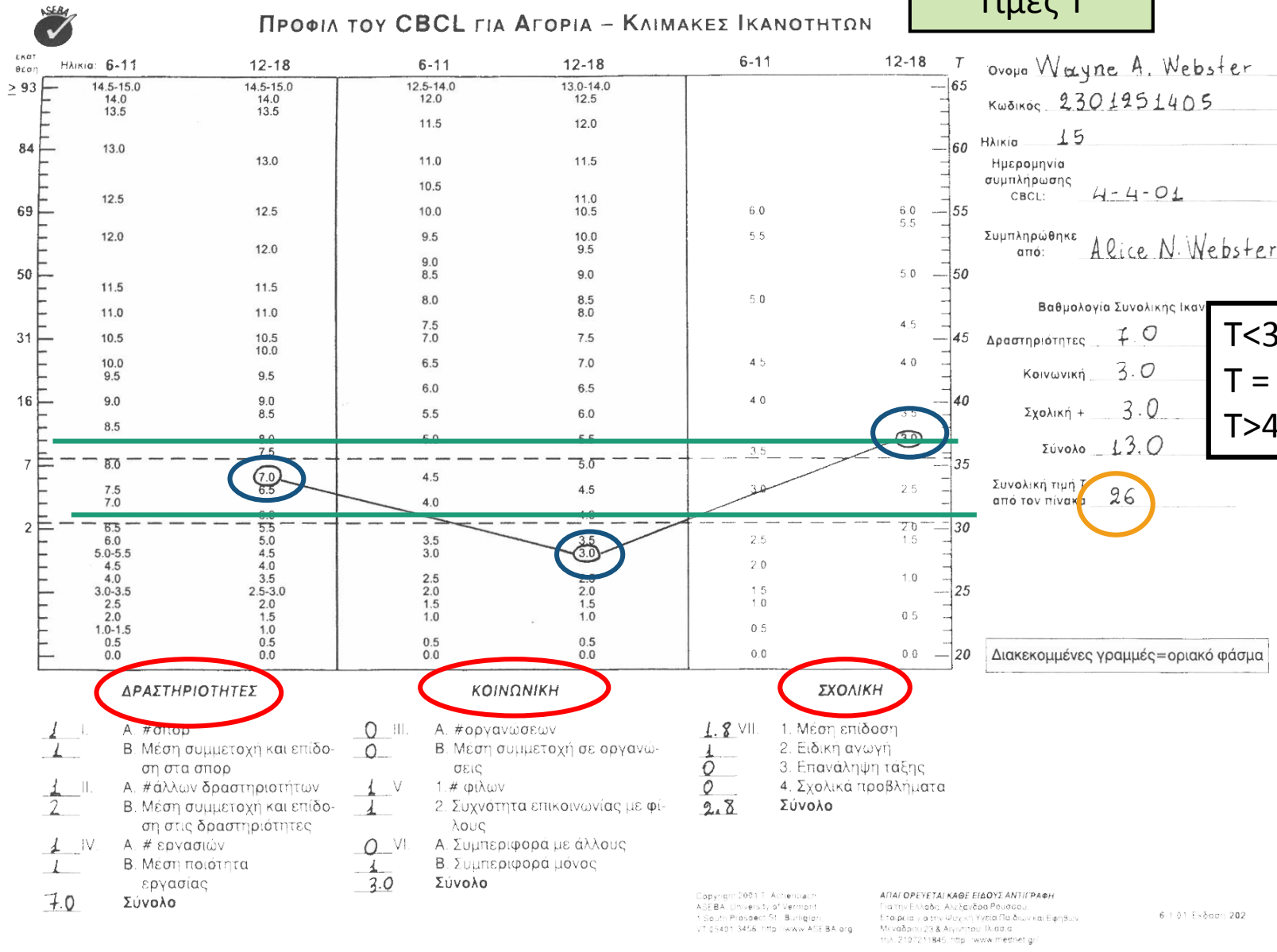

T<37 κλινικό φάσμα
T = 37-40 οριακό φάσμα
T>40 φυσιολογικό φάσμα

Εικόνα 2.1. Βαθμολογημένο με το χέρι προφίλ από το CBCL που συμπλήρωσε η μητέρα του Wayne Webster. (Οι τιμές Τ και οι βαθμολογίες της Συνολικής Ικανότητας στη δεξιά πλευρά του διαγράμματος δεν φαίνονται.)

Εκατοστιαίες θέσεις

Φυσιολογικό φάσμα

Οριακό φάσμα

Κλινικό φάσμα

Τιμές Τ

Άθροισμα βαθμολογίας 4 χαρακτηριστικών **4-28**

T<37 κλινικό φάσμα
T = 37-40 οριακό φάσμα
T>40 φυσιολογικό φάσμα

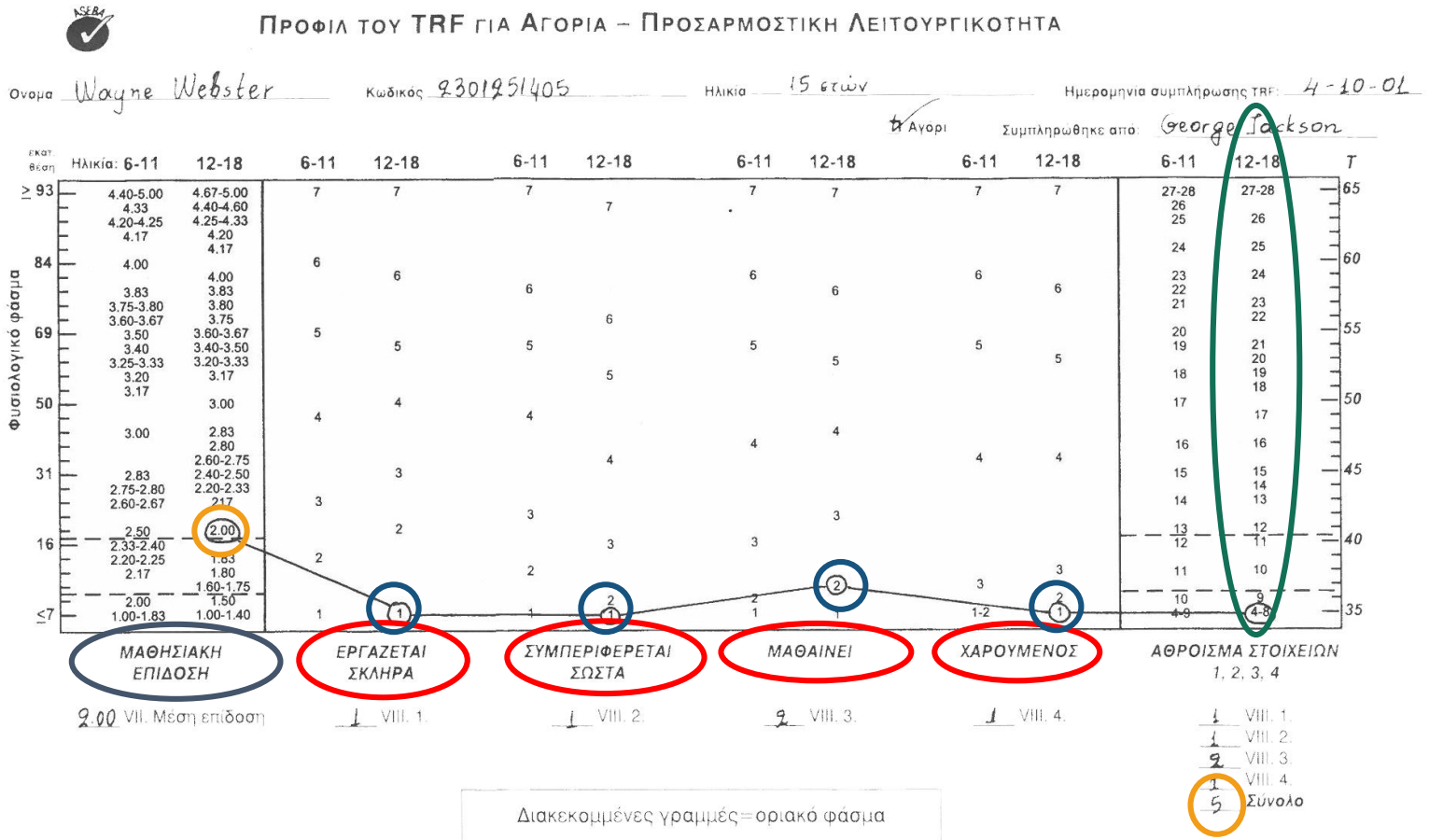

Εικόνα 2.2. Βαθμολογημένο με το χέρι προφίλ προσαρμοστικής λειτουργικότητας από το TRF που συμπλήρωσε για τον Wayne Webster ο καθηγητής του. (Οι εκατοστιαίες θέσεις για τις υποκλίμακες Προβλήματα Προσοχής στη δεξιά πλευρά του προφίλ δεν φαίνονται.)

Σύνδρομα των εργαλείων του ΣΑΕΒΑ

- Άγχος/κατάθλιψη
- Απόσυρση/κατάθλιψη
- Σωματικά ενοχλήματα
- Κοινωνικά προβλήματα
- Προβλήματα σκέψης
- Προβλήματα προσοχής
- Παραβίαση κανόνων
- Επιθετική συμπεριφορά

Εκατοστιαίες θέσεις

Κλινικό φάσμα

Οριακό φάσμα

Φυσιολογικό φάσμα

Εσωτερικευμένα Προβλήματα

Τιμές Τ

Εξωτερικευμένα Προβλήματα

κλινικό φάσμα: T>63
οριακό φάσμα: T = 60-63
φυσιολογικό φάσμα: T<60

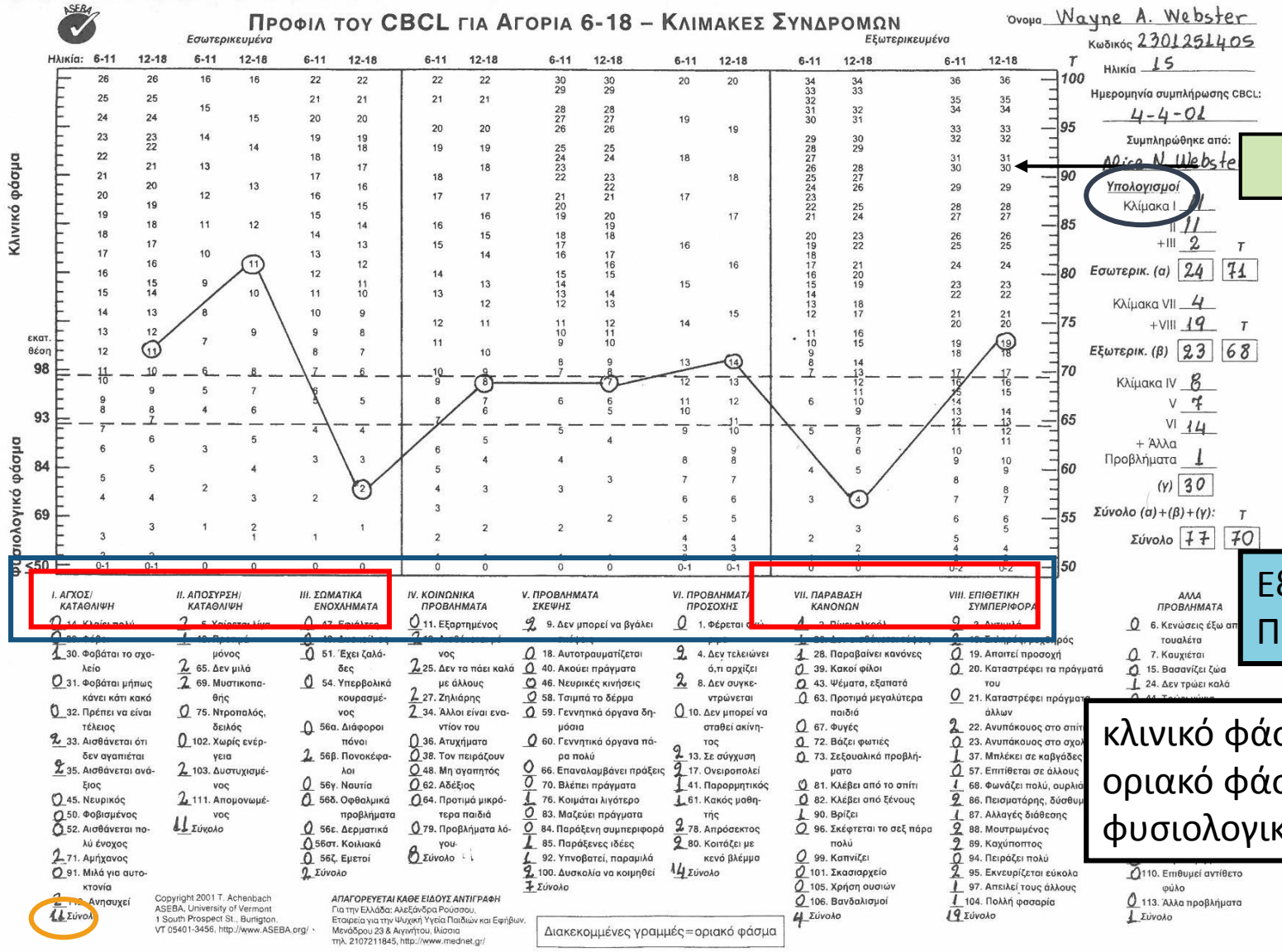

Εικόνα 2.3. Βαθμολογημένο με το χέρι προφίλ συνδρόμων από το CBCL που συμπλήρωσε για τον Wayne Webster η μητέρα του. (Οι τιμές Τ για τα Εσωτερικευμένα, Εξωτερικευμένα και Συνολικά Προβλήματα στη δεξιά πλευρά δεν φαίνονται.)

Εναρμονισμένες με το DSM – IV κλίμακες

- Συναισθηματικά προβλήματα
- Προβλήματα άγχους
- Σωματικά προβλήματα
- Προβλήματα ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας
- Εναντιωματικά/προκλητικά προβλήματα
- Προβλήματα Διαγωγής

Τιμές Τ

Κλινικό φάσμα

Οριακό φάσμα

Φυσιολογικό φάσμα

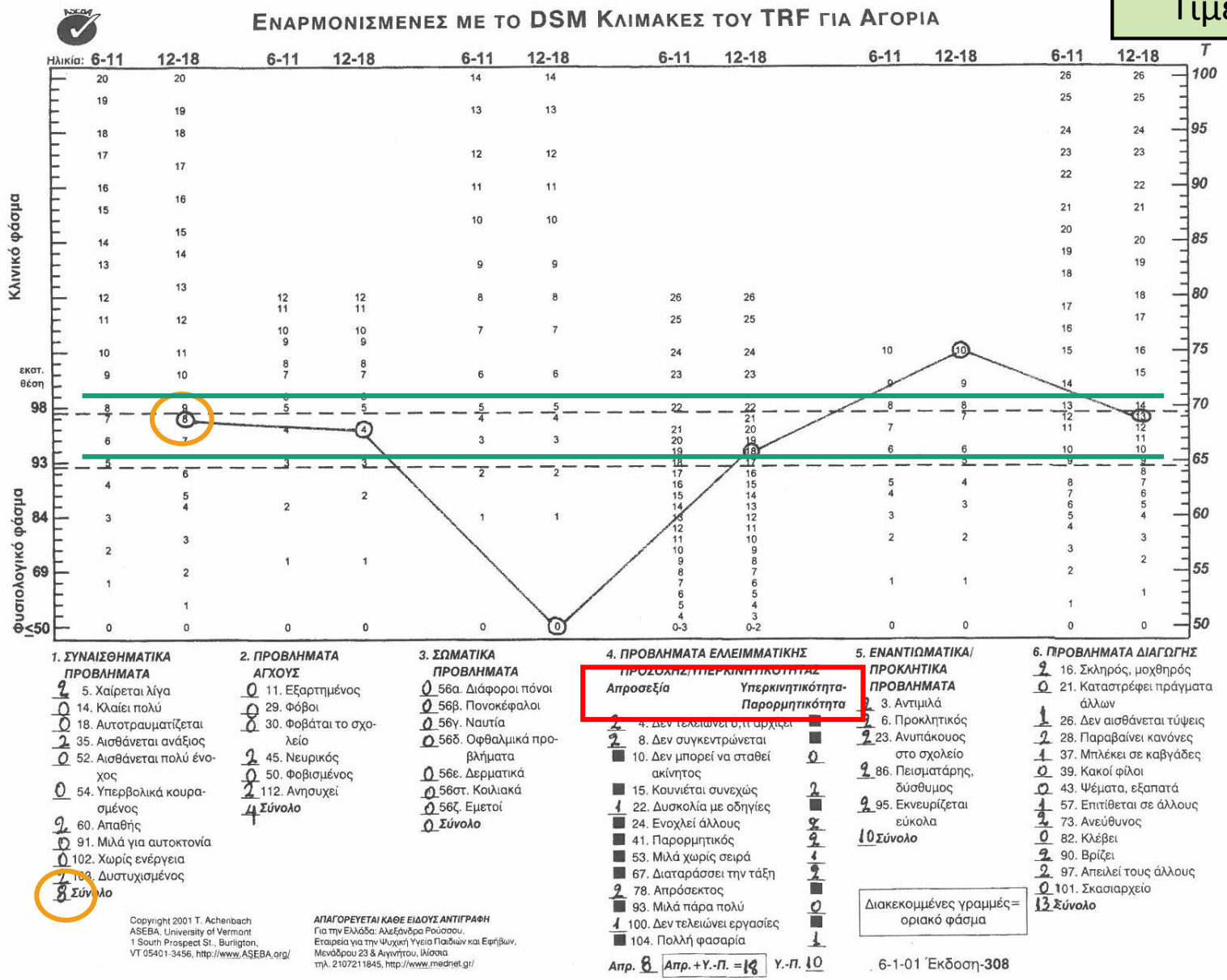

Εικόνα 4.1. Προφίλ βαθμολογημένο με το χέρι των εναρμονισμένων με το DSM κλιμάκων από το TRF που συμπλήρωσε για τον Wayne Webster ο καθηγητής του.

Πρακτική εφαρμογή των εργαλείων του ΣΑΕΒΑ στον εκπαιδευτικό χώρο

- Καθορισμός των προβλημάτων που αφορούν το σχολικό πλαίσιο και το οικογενειακό πλαίσιο
- Χρήση των εργαλείων στο σχολικό πλαίσιο:
  - *Πριν* την παραπομπή για αξιολόγηση σε υπηρεσίες & έναρξη (αρχικής) παρέμβασης
  - *Πριν* την παραπομπή σε υπηρεσίες αξιολόγησης σε παιδιά με σχολικά/συμπεριφορικά προβλήματα που *δεν* ανταποκρίνονται σε αρχικές παρεμβάσεις για μια πιο λεπτομερή αξιολόγηση
- Διάγνωση συναισθηματικών διαταραχών (περιγραφές γονέων)
- Διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών
- Σχεδιασμός Ατομικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (ΕΕΠ/ΕΠΕ)
- Προσδιορισμών των αναγκών του παιδιού (τομείς παρέμβασης)
- Μετρήσιμοι ετήσιοι στόχοι ΕΕΠ

Συμπληρωματικό Υλικό

Achenbach, T.M. & Rescorla, L.A. (2018). Εγχειρίδιο για τα ερωτηματολόγια και προφίλ σχολικής ηλικίας του ΣΑΕΒΑ (Β’ έκδοση) (Επιμ. Ρούσσου Αλεξάνδρα). Αθήνα: ΕΨΥΠΕ.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!